

Väike-Maarjas peeti Ferdinand Johann Wiedemanni keelepäeva

23. aprillil kogunes Väike-Maarja seltsimajja saalitäis eesti keelt ja meelt tähtsaks pidavat inimest F. J. Wiedemanni keelepäeva konverensstile.

Haridus- ja teadusministeeriumi keeleosakonna nõunik Kadri Sõrmus kutsus keelepäeva avades kuulajaid lühikesele retkele läbi aja, et meenutada keeleauhinna loomise lugu. Keeleahinna asutajatele Irma ja Jüri Sillale anti üle haridus- ja teadusministeeriumi tänukirjad eesti keelt väärtustava Wiedemanni keeleauhinna idee ja selle sihikindla elluviimise eest.

Vallavanem Indrek Kesküla alustas oma tervitust tänavuse F. J. Wiedemanni keeleauhinna laureaadi Leelo Tungla luuletusega „Las jääda ükski mets“ ning avaldas lootust, et täna õnnetsub meil kasvama panna järjekordne ja võimas keeletamm. Indrek Kesküla andis oma tervituse lõpus väga heale senisele koostööpartnerile Jüri Valgele väikemaarjalaste poolse tänutähena tema panuse eest Wiedemanni keelepäeva toimimisse kohalike käsitöömeistrite valmistatud tammepuust plaadi, millel sepistatud tammeleht ja tekst: Aitäh Sulle, Jüri Valge, meie emakeele väärtustamise eest!

Vallavanem Indrek Kesküla tänusõnad Jüri Valgele, tänu kellele on Wiedemanni keelepäev igal aastal olnud keelehuvilisi koondav, keelt väärtustav ja keeletammikut rajav.

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilaste konverentsiettekannet sisse juhatades ütles eesti keele õpetaja Indrek Lillemägi, et nende tänane ettakenne on tavapärasest mõneti teistsugune. Nimelt, kui ta kuulis, et tänavuse keeleauhinna laureaat on Leelo Tungal, tekkis tal kohe mõte midagi omanäolisemat ette valmistada. Konverentsi esimeses ettekandes „Noor ja värske Väike-Maarja luule“ esitasidki gümnaasiumi õpilased omakirjutatud luuletusi. Esitused olid ladiusad ja sisukad, oma mõtted olid hästi kirja pandud ja hästi esitatud.

Kõlab Noor Väike-Maarja luule: Kirke Tobreluts, Ege-Elizabeth Kaldaru, Alice Veedla ja Victoria Mitt (juhendaja õpetaja Indrek Lillemägi)

Väike-Maarja valla raamatukogu direktor Irma Raatma avas oma ettekandes kuulajatele Leelo Tungla rikkaliku, tegusa ja viljaka elukäigu ning rohke ja mitmekülgse loomingu. Oma ettekande lõppu põimis ta Väike-Maarja gümnaasiumi algklasside õpilaste (juhendaja Egne Liivalaid) esitatud Leelo Tungla luuletused ja Väike-Maarja lasteaialaste laulud (klaveril õpetaja Sirje Sõnum), mis samuti Leelo Tungla sõnadele loodud.

Väike-Maarja lasteaialapsed Leelo Tungla sõnadele loodud laule esitamas (klaveril Sirje Sõnum)

Keeleauhinna laureaat Leelo Tungal tänas oma ettekande algul Väike-Maarja inimesi, selle imelise üllatuse - Wiedemanni keeleauhinna - eest ja tunnistas, et ei osanud niisugust auhinda ja nii suurt tunnustust oodatagi, senised tänamised on kõik hulga tagasihoidlikumad olnud.

Leelo Tungal

Leelo Tungal pühendas om ettekande lastele ja nende loomingu - et klassikuid loetaks ka edaspidi, peavad lapsed jääma lugejateks ja kirjutajateks. Pikemalt rääkis Leelo Tungal tänavu juba 23. korda toimunud Sten Roosi nimelisest muinasjutuvõistlusest. Sel aastal oli seal näiteks 386 osalejat. Laste looming on väga huvitav ja paeluv, mõned tööd on lausa tõelised pärlid. Meie rahvajuttudest tuntud tegelased - rebased, hundid, karud jne - tuuakse enamasti tänastesse oludesse, mitte ei minda nendega minevikku. Nende rahvajuttude loomalugudest tuntud tegelaste kõrval on ka hoopis tänapäevasemaid, näiteks on Harry Pottergi omale muinasjutus koha leidnud ning tegelasteks on valitud isegi pinalite ja ranitsate asukaid.

Kirjandusteadlane Märt Väljataga rääkis oma ettekandes keelest ja luulest. Sel aastal oli kolmas kord kui Wiedemanni keelauhind anti luuletajale. Varasemalt on selle saanud Nikolai Baturin ja Ain Kaalep. Luulel ja keelel on alati mingi seos. Igat asja saab öelda otse ja lihtsalt, aga saab ka ümber nurga ja tunnete mõjuvate sõnadega. Luule ulatub muusikast kuni visuaalse kunstini, luule teemaks on tihti ka luule ise. Keel annab endast luulele kõik, mida sealt võtta osatakse, ja tõstab esile tundevarjundeid. Tänu luulele muutub isiklik tundmisviis üldisemaks. Luule on suurel

määral tõlkimatu, sõnad saab tõlkida, kuid tähendus ja eriomane seos läheb tõlkes enamasti kaduma. Leelo Tungal on meie ühist tundelaadi kujundanud, väljendanud ja teadvustanud üle poole sajandi.

Pärast ettekandeid seltsimajas suunduti keeletammikusse, kuhu tänavune laureaat Leelo Tungal istutas oma nimipuu, saatjaks gümnaasiumi tütarlaste tammelaul (juhendaja Ly Ipsberg).

Leelo Tungla nimipuu istutamine

Nüüd on keeletammikus kasvamas 37 nimelist tamme - 35 neist on laureaatide nimipuud, ühe tamme istutas president Arnold Rüütel F. J. Wiedemanni 200. sünniaastapäeva puhul ja ühe president Toomas Hendrik Ilves keeleauhinna 25. aastapäeva puhul.

Ilve Tobreluts
valla avaliku teabe ja spordiosakonna juhataja
329 5759